

Udskriftsdato: 15. december 2025

AFG nr 9265 af 28/02/2017 (Gældende)

Momslovens § 13, stk. 1 nr. 2 - social forsorg og bistand - "fritvalgsordningen"

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 16-0869647

Momslovens § 13, stk. 1 nr. 2 - social forsorg og bistand -"fritvalgsordningen"

Sagens 13 spørgsmål omhandler momsfrigtagelsen i momslovens § 13, stk. 1 nr. 2 - social forsorg og bistand - særligt i relation til levering af ældremad efter den såkaldte "fritvalgsordning".

I det omfang afregningen for en ydelse - leveret efter "fritvalgsordningen" - kan anses for at være sket mellem spørger og kommunen i den konkrete sag kan Skatterådet bekræfte, at ydelsen er momspligtig jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 2. pkt.

I det konkrete tilfælde kan Skatterådet endvidere bekræfte, at spørger leverer momspligtige madleverancer til en kommune, selvom spørger på vegne af kommunen fysisk modtager indbetaling fra borgerne vedrørende madleverancerne.

Skatterådet kan tillige bekræfte, at spørger i de konkrete tilfælde ikke leverer finansielle ydelser i forbindelse med modtagelse af betaling fra borgeren.

Skatterådet kan endeligt bekræfte, at det i det konkrete tilfælde, er uden betydning for momspligten, at afregning mellem spørger og kommunen sker til en lavere eller højere pris end den pris kommunen efterfølgende opkræver borgeren.

Skatterådet kan derimod ikke bekræfte, at momsgrundlaget fra spørger til kommunen er den fulde pris med tillæg af moms.

Skatterådet kan i det konkrete tilfælde bekræfte, at spørger under omstændigheder, hvor spørger påtager sig debitorforpligtigelsen direkte overfor borgeren, leverer en momsfrigtagen ydelse omfattet af momslovens 13, stk.1, nr. 2, 1. pkt. Skatterådet bekræfter endvidere, at sådanne ydelser ikke er omfattet af lønsumsafgiftspligten.

Skatterådsmøde 28. februar 2017 - SKM2017. 131. SR

Det bindende svar offentliggøres i redigeret form.

Spørgsmål

1. Kan Skatterådet bekræfte, at levering af madleverancer til visiterede borgere i ZZ Kommune er momspligtig, når fakturering / betaling sker direkte mellem spørger og kommunen?
2. Kan Skatterådet bekræfte, at det er uden betydning for momspligten vedrørende spørger's madleverance til ZZ Kommune, at fakturering / betaling sker til en lavere pris, end den pris, som ZZ kommune efterfølgende fakturerer og opkræver hos borgeren?
3. Kan Skatterådet bekræfte, at spørger leverer momspligtige madleverancer til XY Kommune, selvom spørger på vegne af XY Kommune fysisk modtager indbetalingen fra borgerne vedrørende madleverancerne, i de tilfælde, hvor XY Kommune hæfter og opkræves restbeløb, når dette skyldes borgerens manglende betalingsevne?
4. Kan Skatterådet bekræfte, at det er uden betydning for momspligten vedrørende spørger's madleverance til XY Kommune, jf. spg. 3, når spørger fysisk modtager indbetalingen fra borgeren, hvis XY Kommune fakturerer den visiterede borger til en højere / lavere pris, end den pris, som spørger efterfølgende fakturerer / opkræver hos XY Kommune?
5. Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 3 med et "JA", kan Skatterådet så bekræfte, at momsgrundlaget fra spørger til kommunen er den fulde pris med tillæg af moms?

6. Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 3 og 5 med et "JA", kan Skatterådet så bekræfte, at spørger kan betragte den modtagne indbetaling fra borgeren som aconto betaling uden moms?
7. Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 4 med et "JA", kan Skatterådet så bekræfte, at momsgrundlaget fra spørger til XY Kommune er den fulde pris med tillæg af moms?
8. Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 4 og 7 med et "JA", kan Skatterådet så bekræfte, at spørger kan betragte den modtagne indbetaling fra borgeren som aconto betaling uden moms, dog korrigeret for prisforskellen mellem spørger's pris til kommunen, og kommunens pris til borgeren?
9. Kan Skatterådet bekræfte, at spørger som betalingsmodtager / betalingsformidler vedrørende madleverancer til visiterede borgere ikke anses for at levere finansielle ydelser omfattet af momslovens § 13, uanset om de modtagne beløb overføres til XY Kommune eller modregnes i efterfølgende faktureringer / opkrævninger fra spørger til XY Kommune?
10. Spørger forventes snarligt at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger udover madleverancen til kommunens borgere vil påtage sig fakturerings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgeren. Vil denne fremgangsmåde medføre, at leverancerne anses for leveret direkte til den visiterede borger og derfor omfattes af momslovens § 13, stk. 1, nr. 2 (1. pkt.) ?
11. Spørger forventes snarligt at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger påtager sig fakturerings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgere, jf. spg. 10. Kan leverancen som helhed omfattes af momspligten jf. ML § 4, hvis salgsmomsen faktureres / opkræves fra spørger til den enkelte kommune?
12. Såfremt spørgsmål 10 besvares bekræftende, vil sådanne leverancer være fritaget for lønsumsafgift efter lønsumsafgiftslovens § 1, stk. 1?
13. I forlængelse af at spørger snarligt forventes at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger udover madleverancen til kommunens borgere vil påtage sig fakturerings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgeren, ønskes det bekræftet, at spørger som betalingsmodtager / betalingsformidler vedrørende madleverancer til visiterede borgere ikke anses for at levere finansielle ydelser omfattet af momslovens § 13?

Svar

1. Ja
2. Ja
3. Ja
4. Ja
5. Nej
6. Bortfalder
7. Nej
8. Bortfalder
9. Ja
10. Ja
11. Nej
12. Ja
13. Ja

Beskrivelse af de faktiske forhold

Idéen bag spørger er levering af sund mad til ældre [...]. Spørger er beliggende på adressen [...], og har CVR-nr.[...].

Spørger blev dannet i 20XX. Det første xx åbnede i XY i 20XX, og siden er der kommet flere til. Spørger er i dag en aktør inden for branchen med produktion og levering af mad til ældre. Senest har virksomheden i 20XY opkøbt [...] der leverer mad til ældre i en del kommuner.

Koncernen har xx [...], organiseret i [...], som er fordelt over flere kommuner, der leverer mad til ældre [...], hvilket betyder, at der produceres mad til ca. xx kunder hver uge.

Som det fremgår ovenfor, leverer spørger mad ud til ældre i flere kommuner. Dette sker bl.a. i nært samarbejde med en lang række kommuner, når der skal leveres madservice til borgere, visiteret efter servicelovens § 83.

Netop kommunerne bliver fra år til år mere og mere presset på ressourcer og økonomi, hvorfor flere kommuner søger at flytte visse opgaver over på samarbejdspartnere. Flere kommuner, som både omfatter nuværende kunder og nye kunder, har i den forbindelse efterspurgt muligheder for ændrede forretningsgange omkring opkrævnings- og administrationsfunktionen overfor borgerne.

Flere kommuner er gået skridtet videre og ønsker opgaven med fakturering, betaling og opkrævning lagt hos spørger, herunder debitorrisikoen vedrørende leverancerne af mad til borgerne. Om dette får indflydelse på den momsmæssige håndtering, kan vi ikke finde konkret svar på, hvilket er baggrunden for nogle af de stillede spørgsmål.

[...]

Til brug for besvarelsen af spørgsmålene vedlægges kontrakt med ZZ Kommune, samt eksempel på faktura til ZZ Kommune. Hele betalingen opkræves hos kommunen. Det kan oplyses, at ZZ Kommune opkræver en højere brugerbetaling hos borgerne, end den pris, som spørger fakturerer / opkræver hos ZZ Kommune. Der henvises til bilag 1 og 3 (forelagt SKAT).

SKAT har fået forelagt "Standardkontrakt [...]", indgået mellem ZZ kommune og spørger, i dens fulde længde.

Af Standardkontrakten fremgår det blandt andet, at spørger er godkendt "leverandør" af madservice i henhold til Lov om social service § 83, i ZZ kommune. Det fremgår jf. kontraktens punkt xx, at spørger er forpligtiget til, på baggrund af kommunens visitation, at foretage opgaverne vedrørende produktion, udbringning og administration af kommunens madservice til borgere i eget hjem.

For så vidt angår betaling og prisregulering fremgår det af kontraktens punkt xx og xx, at spørger fremsender specificeret elektronisk, for foregående måneds leverancer. Alle fakturaer skal gebyrfrit fremsendes elektronisk jf. LBK nr. 789 af 28. juni 2007 om offentlige betalinger mv. Leverandøren skal kunne levere til det af ZZ kommune fastsatte prisniveau. Prisniveauet kan ses på fritvalgsdatabasen, www.fritvalgsdatabasen.dk.

Kommunen er berettiget til at modregne bodsbeløb i de løbende betalinger til leverandøren jf. kontraktens punkt xx om misligholdelse.

Tilkøbsydelser, som aftales mellem spørger og borger, er ZZ kommune uvedkommende og uden økonomiske forpligtigelser for kommunen jf. kontraktens punkt xx.

Kontraktens punkt xx omhandler betaling. Det oplyses, at aftalerne om madservice samt leverandørens samlede månedsoversigt opgjort ultimo hver måned udgør leverandørens afregningsbilag. Spørger er ansvarlig for styring og registrering af bestillinger. Leverandøren skal gennem sit bestillingssystem sikre en korrekt og effektiv afregning med ZZ kommune.

Ved indsendelse af faktura skal der vedlægges en månedsoversigt, hvor i antallet af leverede ydelser for den enkelte måned beskrives i 2 dele, en specificeret del, der beskriver hver enkelt borgers leveringer og en samlet oversigt, hvor det totale antal leverede retter er noteret.

Alle fakturaer fremsendes elektronisk til ZZ kommune jf. Lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007 om offentlige betalinger mv.

Til brug for besvarelsen vedlægges endvidere kontrakt med *XY Kommune* vedrørende levering af Madservice til borgere i eget hjem i XY kommune (forelagt i sin helhed for SKAT).

Af kontraktens § yy fremgår det, at ydelsen er tildelt efter § 83 i Lov om social service (Serviceloven) og at borgerne tildeles ydelsen i henhold til Servicelovens bestemmelser om frit valg, således at borgere, som er visiteret til Madservice har frit leverandørvalg.

Kontraktens § yy omhandler fakturering. Heraf fremgår det blandt andet, at faktureringen mellem spørger og XY kommune skal ske elektronisk. Fakturaen skal blandt andet indeholde oplysninger om Leverandørens navn/CVR-nr, specificering af modtagere af madservice samt tilhørende antal portioner.

Fakturapriser skal være nettopriser, som er fuldstændig identisk med de priser, som er aftalt i kontrakten (dvs. ingen rabatter mv.)

Betaling af tilkøbsydelser er Ordregiver uvedkommende og skal derfor ikke fremgå af fakturaen.

Kontraktens § yy omhandler opkrævning af betaling for madservice.

Det beskrives at der mellem spørger og XY kommune kan indgås aftale om, at opkrævningen af brugerbetaling for madleverancer foretages af spørger direkte hos borgeren.

XY kommune træffer i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning beslutning om betaling for madleverancer, herunder om det beløb, der kan opkræves direkte hos borgerne.

Såfremt der indgås aftale mellem spørger og XY kommune om opkrævning som nævnt ovenfor, fremsender spørger regning på et eventuelt restbeløb i henhold til denne kontrakt om madleverancer direkte til XY kommune.

XY Kommune hæfter for regninger, som spørger i henhold til en opkrævningsaftale her sent til en borger og som borgeren ikke betaler, såfremt den ubetalte regning skyldes manglende evne hos borgeren modsat manglende vilje.

Spørgers repræsentant har fremlagt yderligere oplysninger - i form af en mailkorrespondance mellem regnskabschefen hos spørger og XY kommune - vedrørende kontraktens § yy og afregningsprocessen.

I mailkorrespondancen bekræfter XY kommune, at spørger afregner den enkelte borger direkte uden at der tillægges moms. Medarbejderen hos XY kommune skriver i forlængelse heraf at :

"Som jeg skrev til dig d. [...] kan jeg fortsat anbefale, at spørger skriver: På vegne af XY Kommune opkræves herved brugerbetaling for madservice for xx måned".

XY kommune bekræfter endvidere, at spørger afregner kommunen for samtlige leverede hovedretter og biretter til den kommunale takst og fratrækker indbetalinger fra borgerne. Den kommunale takst tillægges moms og det fra borgerne indbetalte beløb afregnes ekskl. moms.

Endeligt bekræfter XY kommune, at hvis borgeren ikke betaler, så ligger tabet ved XY kommune, såfremt det skyldes manglende betalingsevne.

Lovgivningen

Momsloven § 13, stk. 1, nr. 2

Momslovens § 13, stk. 1, nr. 2 omhandler momsfrigtagelsen vedrørende social forsorg og bistand, sammenholdt med servicelovens § 83 m.fl.

Momslovens § 13, stk. 1, nr. 2 har følgende ordlyd: "Social forsorg og bistand, herunder sådan, som præsteres af børne- og ungdomsinstitutioner og institutioner inden for ældreområdet, samt levering af varer og ydelser med nær tilknytning hertil. Fritagelsen omfatter ikke ydelser, der er visiteret i henhold til § 83 i lov om social service, og som leveres af andre end kommuner efter reglerne for frit leverandørvalg i hjemmeplejen, hvor betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen".

Særligt 2. pkt. i bestemmelsen er ret væsentligt, hvor betaling for ydelsen afregnes mellem leverandøren (spørger) og kommunen medfører momspligt. Modsætningsvist kan man formentligt udlede af bestemmelsen, at betaling for borgeren direkte til leverandøren er momsfrigtaget.

Praksis har taget stilling til, at denne madservice m.v. sagtens kan leveres af andre end offentlige institutioner.

Servicelovens § 83, stk. 1, nr. 3 - voksne

Kommunerne er efter serviceloven forpligtet til at levere "madservice" til den i stk. 2 nævnte personkreds; "Tilbuddene efter stk. 1 gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver".

Kommunen er efter servicelovens § 91 forpligtet til at give borgerne flere valgmuligheder med valg af leverandører. Det følger af bestemmelsens stk. 5, at; "..... Kommunalbestyrelsen afregner med den leverandør, som borgeren har valgt, jf. stk. 2, nr. 2, til den pris, der svarer til fritvalgsbevisets værdi, jf. stk. 6".

Af denne bestemmelse fremgår det, at "kommunalbestyrelsen afregner med den leverandør, som borgeren har valgt". I vores terminologi må denne formulering betyde, at leverandøren (spørger) fakturerer til kommunen, som betaler til spørger.

I forlængelse af dette følger det så af momslovens § 13, stk. 1, nr. 2, 2. pkt., at denne transaktion er momspligtig.

Praksis

Den momsmæssige behandling af "Fritvalgsordningen" (frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp i hjemmeplejen) er beskrevet i SKATs juridiske vejledning, afsnit D. A. 5.2.3.1. Afsnittet præciserer, at ydelser omfattet af fritvalgsordningen (frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp i hjemmeplejen) i visse situationer ikke er omfattet af momsfrigtagelsen i ML § 13, stk. 1, nr. 2 om social forsorg og bistand.

Følgende fremgår bl.a. af dette afsnit i den juridiske vejledning:

I 2002 blev der indført en fritvalgsordning, hvor der bl.a. blev indsat regler i Lov om social service om frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp i hjemmeplejen. Det overordnede formål med fritvalgsordningen er at skabe lige konkurrence mellem kommunale og private leverandører, samt at give modtagerne af personlig og praktisk hjælp en mulighed for at vælge mellem 2 eller flere godkendte leverandører af personlig og praktisk hjælp. Både den personlige og den praktiske hjælp, som er omfattet af reglerne om frit leverandørvalg, er visiterede ydelser i medfør af § 83 i Lov om social service.

Med virkning fra 1. juli 2006 blev momsfrigtagelsen i ML § 13, stk. 1, nr. 2 om social forsorg og bistand ændret. Hjemmeplejeydelser, som er omfattet af den såkaldte fritvalgsordning, er herefter i visse

situationer ikke fritaget for moms. Sigtet med lovændringen i reglerne om momsfritagelse for social forsorg og bistand var at skabe lige konkurrence mellem private leverandørers produktion af plejeydelser på den ene side og kommuners egenproduktion af plejeydelser på den anden side, idet den hidtidige momsfritagelse medførte en momsmæssig konkurrenceforvridning.

Ydelser leveret efter fritvalgsordningen og som leveres af andre end kommuner, og hvor betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen, er momspligtige. Se ML § 13, stk. 1, nr. 2, 2. pkt.

Momspligten gælder for alle leverandører af fritvalgsydelser, herunder både kommuner, når disse optræder som leverandører af fritvalgsydelser til andre kommuner og private leverandører. Baggrunden herfor er, at leverandørkommunen i denne henseende må anses som en privat leverandør, da den leverer på sædvanligt privatretligt grundlag. Også leverancer fra selvejende institutioner er momspligtige. Hvis en borger selv betaler en leverandør for visiterede ydelser, hvilket i visse situationer forekommer, er ydelserne momsfri.

Problemstillingen kan ved denne anførte tekst skabe usikkerhed om rækkevidden af bestemmelsen: ".... er herefter i visse situationer ikke fritaget for moms." Dette giver anledning til usikkerhedsfaktorer, særligt når der ikke er suppleret med praktiske eksempler på, hvornår der er tale om momspligt versus momsfrihed.

Der findes ikke mange fortolkningsbidrag fra praksis, som omhandler private madservice-virksomheders leverancer til private borgere, visiteret efter serviceloven.

Skatterådet har konkret taget stilling til en række spørgsmål i en konkret sag fra 2010, som refereret i SKM2010. 639. SR. Sagen er ikke helt sammenlignelig med nærværende problemstilling og omfatter en "plejecafe" på et plejehjem. Denne plejecafe leverer også mad ud af huset til andre institutioner, jf. spg 4. SKAT / Skatterådet besvarer bl.a. spørgsmålet omkring eventuel momspligt således: "På den baggrund er det derfor ikke relevant at tage udgangspunkt i hvilke bolig eller boform den enkelte person er visiteret til ifølge servicelovens § 107 eller § 108 jf. lov om almene boliger. Afgørende er, om den enkelte person er visiteret til at modtage madservice efter § 83, der, som nævnt ovenfor, tager udgangspunkt i den enkelte persons konkrete behov for hjælp, og som derfor er momsfritaget som social forsorg og service efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 2.

SKAT indstiller derfor til Skatterådet, at der svares:

nej til spørgsmål 4, såfremt den pågældende person er visiteret til at modtage madservice efter servicelovens § 83, men ja, såfremt den pågældende person ikke er visiteret til at modtage madservice efter servicelovens § 83".

Spørger hæfter sig særligt ved, at SKAT konkluderer, at det afgørende er, at "om den enkelte person er visiteret til at modtage madservice efter servicelovens § 83", som begrundelse for momsfritagelsen. Rækkevidden af denne sag i forhold til nærværende spørgsmål er dog noget usikkert.

Beskrivelse af problemstillingerne

Som lovgivningen tilsiger, jf. ovenfor, vil opkrævning af beløb for madleverancer til den enkelte borger være momsfritaget. Sker opkrævning i stedet overfor kommunen, vil beløbet skulle tillægges moms.

Dette er naturligvis vigtigt at få afklaret af hensyn til momspligten for de udgående transaktioner, men er også vigtigt at få klarlagt af hensyn til momsfradragsretten på de indgående transaktioner. Vi er principielt set uden interesse i svarenes udfald.

Af hensyn til madleverancerne, er det nødvendigt for spørger at holde helt styr på de enkelte madleverancer overfor de enkelte visiterede borgere. Dette er tillige grundlaget for den efterfølgende fakturering med moms til de enkelte kommuner.

Priserne for madleverancerne er skematisk meget fastsat. Normalt vil en kommune opkræve borgeren ca. 50 kr. for en hovedret og ca. 12,50 kr. for en bilet. Når spørger indgår aftaler med kommunerne, vil aftalen normalt indebære en billigere pris pr. hovedret og pr. bilet, end den pris, som kommunen opkræver hos borgeren. Dette skyldtes konkurrencesituationen og muligheden for, at spørger vinder kontrakten i kommunen med levering af mad til de visiterede borgere. Vi kan være i tvivl om, hvorvidt differentierede priser mellem spørger og kommunen, og prisen fra kommunen til borgerne efter SKAT's opfattelse kan få indflydelse på vurderingen om momspligt.

Til illustration kan vi anføre, at spørger's pris til en kommune eksempelvis kunne andrage 48,00 kr. pr. hovedret og 10,00 kr. bilet, men kan dog variere fra kommune til kommune. Det betyder rent faktisk, at kommunen kan tjene penge ved at outsource madleverancerne til borgerne, ved at lade spørger og eventuelt andre underleverandører foretage madleverancerne til byens visiterede borgere.

Af praktiske og økonomiske årsager har flere kommuner efterspurgt ordninger, hvor spørger modtager indbetalingerne direkte fra de visiterede borgere, og skal videresende betalingerne til kommunen. I praksis bliver pengene ikke videreoverført, men bliver i stedet modregnet i faktureringen / opkrævningen til kommunen.

Fremgangsmåden medfører administrative besparelser og effektiviseringer i kommunerne, men giver desværre mere arbejde og administration hos spørger. Spørger ønsker principielt at undgå denne forretningsmodel, men har været nødsaget til at acceptere fremgangsmåden i enkelte kommuner. Debitorrisikoen ligger hovedsageligt hos kommunerne.

Spørger indgår snarligt kontrakter med kommuner, hvor både fakturering og betaling skal ske direkte fra spørger til borgerne. I modsætning til aftalerne ovenfor, ligger debitorrisikoen ved denne forretningsmodel hos spørger. Dermed kan der opstå tvivl om, hvorvidt madleverancerne fortsat kan omfattes af momspligten, og om momsbeløbet således blot kan faktureres og opkræves hos kommunen, som principielt fortsat er kontraktpart med spørger.

Omfanget af disse kontrakter, hvor spørger vil skulle påtage sig debitorforpligtelsen og debitorrisikoen vil stige i fremtiden, hvorfor spørger nu skal have sikker afklaring af, hvorvidt sådanne kontrakter og forretningsmodeller har / får afledte moms- og afgiftsmæssige konsekvenser for spørger, hvilket bl.a. er årsagen til spørgsmålene 10 og 11 i denne anmodning om bindende svar.

Vi har vanskeligt ved at vurdere, om transaktionerne overfor omkring fysisk opkrævning af betaling hos borgerne, modregning af betaling til kommunerne, viderefakturering af kun momsbeløbene og påtagelse af debitorrisikoen m.v. set fra SKATs side kan få indflydelse på den momsmæssige håndtering af disse leverancer m.v., herunder eventuelt afledte lønsumsafgiftsmæssige konsekvenser.

SKAT kan som grundlag for besvarelsen forudsætte, at alle de stillede spørgsmål vedrører madleverancer til borgere visiteret efter servicelovens § 83.

På denne baggrund ønsker vi SKATs besvarelse af de stillede spørgsmål, så vi fremadrettet kan indrette og priskalkulere vores kontrakter med kommunerne, samt indrette og håndtere momsregnskabet korrekt under forskellige kontraktretlige situationer.

Spørgers opfattelse og begrundelse

Det er vores opfattelse, at hverken lovgivningen eller SKATs juridiske vejledning kan bidrage med klar og entydig besvarelse af de stillede spørgsmål. Der syntes heller ikke i praksis at foreligge tilsvarende sager, som nævneværdigt kan bidrage med besvarelsen af de stillede spørgsmål.

Vi kan dog fremkomme med følgende synspunkter.

[...]

Set med praktiske briller kan en løsning ved at lade borgernes indbetalinger strømme gennem spørger være en nødvendig eller praktisk løsning for alle parter, uanset hvem der måtte forestå faktureringen og debitorrisikoen m.v. spørger ønsker dog at kende de momsmæssige konsekvenser ved disse forretningsmodeller.

Efter vores opfattelse giver det i princippet ingen mening, hvis faktura- og betalingsstrømmene er udslagsgivende for den momsmæssige behandling i disse sammenhænge. Vi mener dog potentielt, at fremgangsmåden med at flytte betalings- og debitorrisikoen fra kommunen til spørger kan være udslagsgivende for den momsmæssige behandling af transaktionerne, som vi ønsker afklaring af.

Hvis madleverancerne faktureres til en kommune, skal dette ske med tillæg af moms. Selvom selve faktureringen for madleverancerne sker til kommunen, er der ingen tvivl om, at den bagvedliggende fysiske madleverance i alle tilfælde sker til den visiterede borger. Herved har lovgiver i princippet bestemt, at sådanne transaktioner er momspligtige, selvom der består et misforhold mellem køber af ydelsen og modtager af ydelsen.

Om selve den fysiske indbetaling sker fra borgeren til kommunen, eller fra borgeren til spørger, bør efter vores opfattelse ikke få nogen indvirkning på den momsmæssige behandling, når blot spørger fakturerer til kommunen for de omhandlende madleverancer.

Ad. spg 1 og 2

Ved både spørgsmål 1 og 2 er det kommunen, som rent faktisk fakturerer og opkræver borgerbetalingen for madleverancerne. Spørgsmål 2 adskiller sig fra spørgsmål 1 ved, at kommunen opkræver en højere eller lavere pris hos borgeren, end den faktiske pris fra underleverandøren spørger til kommunen. Vi mener dog ikke, at dette får indflydelse på spørgsmålet om momspligt.

Vi indstiller derfor til, at SKAT besvarer spørgsmål 1 og 2 bekræftende.

Ad. spg 3 og 4

Ved både spørgsmål 3 og 4 er det kommunen, som rent faktisk fakturerer borgerbetalingen for madleverancerne, men indbetalingerne sker til spørger.

Det er ligeledes vores opfattelse, at det ikke bør få momsmæssige konsekvenser for den samlede leverance foretaget af spørger, at betalingerne fra de visiterede borgere indbetales gennem spørger, som efterfølgende tilbageholder/modregner beløbet, som en form for foreløbig betaling / modregning fra kommunen, når kommunen efterfølgende faktureres og opkræves differencen. Se bl.a. den talmæssige illustration i eksempel 1 og 2 nedenfor, hvor kommunens pris til borgeren enten er højere eller lavere end spørger's pris til kommunen.

Vi mener ligeledes heller ikke, at det skal være udslagsgivende for den momsmæssige behandling af den samlede madleverance, om kommunen rent faktisk modtager en 1-til-1 betaling for madleverancen foretaget af spørger eller om kommunen rent faktisk modtager en højere eller lavere betaling fra borgerne, vedrørende madleverancen udført af spørger.

Vi indstiller derfor til, at SKAT besvarer spørgsmål 3 og 4 bekræftende.

Ad. spg 5 til 8

Spørgsmål 5 til 8 vedrører momsgrundlaget for spørger's fakturering til kommunerne af ydelserne vedrørende spg. 3 og 4.

Såfremt kommunes pris til borgerne uden moms er enslydende med spørger's pris til kommunen ex. moms, vil den yderligere betaling fra en kommune til spørger svare til størrelsen af den udgående moms på fakturaen / opkrævningen, jf. den talmæssige illustration nedenfor i eksempel 1.

Eksempel 1 - faktura fra spørger til kommunen - kommunen har ingen fortjeneste

Salg til kommunen - 10.000 solgte enheder á 48 kr. 48.000 kr.

=

+ moms med 25 % = 12.000 kr.

I alt 60.000 kr.

Modregning / indbetalte borgerbetalinger - 10.000 48.000 kr.

enheder á 48 kr. =

I alt til opkrævning hos kommunen 12.000 kr.

Såfremt der er forskel på kommunens pris til borgeren uden moms og spørger's pris til kommunen ex. moms, vil denne prisforskel også påvirke fakturaens / opkrævningens pålydende, og den efterfølgende betaling fra kommunen til spørger, jf. den talmæssige illustration nedenfor i eksempel 2.

Eksempel 2 - faktura fra spørger til kommunen - kommunen har fortjeneste

Salg til kommunen - 10.000 solgte enheder á 48 kr. 48.000 kr.

=

+ moms med 25 % = 12.000 kr.

I alt 60.000 kr.

Modregning / indbetalte borgerbetalinger - 10.000 50.000 kr.

enheder á 50 kr. =

I alt til opkrævning hos kommunen 10.000 kr.

Som illustreret i eksempel 1 ovenfor, vil den momsmæssige håndtering af salgsmomsen foretages på denne måde hos spørger, når kommunes pris til borgeren svarer til den pris, som spørger vil modtage for den samme madleverance.

Af eksempel 2 ovenfor ses kommunen rent faktisk at tjene på spørger's madleverancer til borgerne, ved at fastholde en højere brugerbetaling, end den faktiske pris for leverancen fra spørger.

Vi kan dog ikke se, at dette kan få momsmæssige konsekvenser for de madleverancer, som spørger rent faktisk samlet set præsterer overfor kommunen og dens borgere. Kommunerne er i alle tilfælde kontrakt-part med spørger. Når faktura sendes til kommunen skal dette ske med tillæg af moms, og når kommunen fakturerer borgerne, sker dette uden moms. Momsgrundlaget må således i begge tilfælde være spørger's pris til kommunen. Borgerindbetalingerne uden tillæg af moms bør ikke påvirke momsgrundlaget, som alene fragår som acantobetaling uden påvirkning af moms.

Vi indstiller derfor til, at SKAT besvarer spørgsmål 5 til 8 bekræftende.

Ad. Spg. 9 og 13

For så vidt angår spørgsmål 9, kan der opstå tvivl om, hvorvidt denne betalingsfunktion / betalingsformidling mellem borgerne og kommunen på nogen måder kan ligestilles med finansielle transaktioner, når betalingerne kanaliseres fra borgerne til spørger, og videre til kommunerne, bl.a. jf. betalingsstrømmene i spørgsmål 3 og 4. Eller når spørger påtager sig en større forpligtelse til at fakturere og opkræve betalingerne direkte overfor borgerne jf. spørgsmål 10 og 11.

Det er vores opfattelse, at betalingsstrømmene / -formidlingen ikke ændrer ved det faktum, at alle kontrakter er indgået med kommuner om levering af mad til visiterede borgere efter servicelovens § 83. Vi er dermed af den opfattelse, at betalingsstrømmene ikke skævvrider momsens neutralitet, blot fordi spørger påtager sig større eller mindre forpligtelse overfor borgerne, ved enten alene at modtage og formidle indbetalingen, eller ved at påtage sig yderligere forpligtelser ved fakturering, opkrævning og debitorrisiko m.v.

Der er efter vores opfattelse samlet set fortsat tale om en madleverance leveret overfor visiterede borgere. Betaling / indbetalingsfunktionen vil være en naturlig og integreret del af denne ydelse, uanset hvem der måtte forestå indbetalingen eller faktureringen.

Vi indstiller derfor til, at SKAT's besvarer spørgsmål 9 og 13 afkræftende.

Ad. spg 10 og 11

Såfremt fakturering og debitorrisiko sker direkte fra spørger til borgerne, vil det fortsat være muligt at opkræve / fakturere en kommune som kontraktpart på et beløb svarende til momsbeløbet af borgerbetalingerne, jf. den talmæssige illustration nedenfor.

Eksempel 3 - faktura fra spørger til kommunen

Salg til borgerne - 10.000 solgte enheder á 48 kr. = 48.000 kr.
+ moms med 25 %, da salgsmomsen opkræves hos 12.000 kr.
kommunen =

I alt 60.000 kr.

Modtagne borgerbetalinger - 10.000 enheder á 48 kr. = 48.000 kr.

I alt til opkrævning hos kommunen (svarende til 12.000 kr. salsmomsen af transaktionen)

Uanset den skitserede forretningsmodel ovenfor i eksempel 3 mellem borgere, kommuner og spørger, er der efter vores opfattelse ingen tvivl om, at alle kontrakter er indgået med kommuner om levering af mad til visiterede borgere efter servicelovens § 83.

Spørger er overfor de enkelte kommuner fortsat forpligtet til at levere mad til de visiterede borgere, uden hensyntagen til de bagvedliggende administrative aftaler om fakturering, opkrævning, indbetaling og modregninger m.v. mellem spørger, borgere og kommuner.

Der flyttes i princippet en lang række administrative opgaver fra kommunen over på spørger, men det ændrer dog ikke ved det faktum, at der fortsat leveres én samlet madleverance til visiterede borgere.

Ud fra denne forretningsmodel, hvor fakturering og debitorrisiko udover selve den fysiske madleverance også ligger hos spørger, er vi i tvivl om rækkevidden af momslovens § 4 set i forhold til momslovens § 13, stk. 1, nr. 2, og om blot salgsmomsbeløbet kan opkræves hos kommunen.

Spørgsmål 10 og 11 adskiller sig dermed fra spørgsmål 5 til 8 ved, at fakturering, opkrævning og debitorrisiko ligger hos spørger. Spørgsmål 10 går på den situation, hvor fakturering og opkrævning alene sker overfor den visiterede borger, mens spørgsmål 11 går på den situation, hvor momsen / momsbeløbet eksempelvis faktureres og opkræves hos kommunen.

Vi ønsker SKAT's besvarelse af de stillede spørgsmål 10 og 11.

Ad. spg 12

Såfremt SKAT mener, at spørger leverer momsfritage leverancer direkte til borgerne, jf. spørgsmål 10 efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 2, er vi af den opfattelse, at de tilsvarende leverancer må anses for omfattet af lønsumsafgiftslovens § 1, stk. 1 modsætningsvist.

Såfremt SKAT mener, at spørger forsat leverer momspligtige leverancer til kommunerne efter momslovens § 4, omfattes spørger ikke af reglerne i lønsumsafgiftsloven.

Vi ønsker SKAT's besvarelse af det stillede spørgsmål 12.

SKATs indstilling og begrundelse

Spørgsmål 1

Det ønskes bekræftet, at levering af madleverancer til visiterede borgere i ZZ Kommune er momspligtig, når fakturering / betaling sker direkte mellem spørger og kommunen.

Begrundelse

I henhold til de oplyste faktiske forhold leverer spørger mad til ældre borgere, som er visiteret hertil, jf. servicelovens § 83. Dette sker med baggrund i den såkaldte "fritvalgsordning". Spørger har i den forbindelse indgået en række kontrakter med forskellige kommuner om levering af madservice, herunder ZZ kommune.

SKAT skal indledningsvis bemærke at SKAT finder, at de i sagen omhandlede ydelser er omfattet af momslovens § 13, stk.1, nr. 2 - omhandlede momsfrigørelse af social forsyng og bistand.

Det fremgår dog af momslovens § 13, stk. 1, nr. 2, 2. pkt., at fritagelsen ikke omfatter ydelser, der er visiteret i henhold til § 83 i lov om social service, og som leveres af andre end kommuner efter reglerne for frit leverandør-valg i hjemmeplejen, *hvor betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen.*

Jf. bemærkningerne til L 224A er denne momspligt indført med henblik på, at ligestille private og offentlig leverandører af ydelser omfattet af fritvalgsordningen. Herved sikres ens konkurrencevilkår for private virksomheder, selvejende institutioner og kommunale leverandører af fritvalgsydelser uanset, hvor mange eller få varer og ydelser disse indkøber fra underleverandører, når afregningen for ydelserne foretages mellem kommune og virksomhed.

Det fremgår endvidere af bestemmelsens ordlyd samt bemærkningerne til L 224A at momspligten ikke omfatter situationer, hvor en borger *selv betaler regningen* for den visiterede ydelse til den private leverandør.

I sådanne tilfælde vil ydelsen være en *momsfri* levering af social forsyng og bistand jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 1. pkt.

Hvem der betaler en privat leverandør for levering af sociale forsorgsydelser omfattet af fritvalgsordningen, er således udslagsgivende for, hvorvidt ydelsen skal pålægges moms eller ej.

Af kontrakten indgået mellem spørger og ZZ kommune fremgår det, at spørger er "godkendt" som leverandør af madservice i henhold til lov om social service, § 83.

Det oplyses endvidere, at aftalerne om madservice samt spørgers samlede måneds-oversigt opgjort ultimo hver måned udgør spørgers afregningsbilag. Spørger skal gennem sit bestillingssystem sikre en korrekt og effektiv afregning *med ZZ kommune*.

Alle fakturaer fremsendes elektronisk til ZZ kommune jf. Lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007 om offentlige betalinger mv.

SKAT finder på den baggrund, at spørgers leverancer af visiteret madservice i ZZ kommune, er omfattet af 2. pkt. i momslovens § 13, stk. 1, nr. 2. Leverancerne er dermed momspligtige jf. momslovens § 4, stk.1.

SKAT lægger vægt på, at betaling for leverancerne, i forhold til spørger, afregnes mellem spørger og ZZ kommune jf. den indgåede kontrakt mellem spørger og ZZ kommune.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 1 besvares med Ja.

Spørgsmål 2

Det ønskes bekræftet, at det er uden betydning for momspligten vedrørende spørgers madleverance til ZZ Kommune, at fakturering / betaling sker til en lavere pris, end den pris, som ZZ kommune efterfølgende fakturerer og opkræver hos borgeren.

Begrundelse

Ved besvarelsen af spørgsmål 2 lægges det til grund, at spørgsmål 1 besvares med Ja.

Det fremgår af SKATs besvarelse af spørgsmål 1 at SKAT finder, at spørgers leverancer af visiteret ældremad i henhold til kontrakten med ZZ kommune er omfattet af momspligten jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 2. pkt. og § 4, stk.1.

Dette begrundes med, at spørgers vederlag for leverancen afregnes mellem spørger og ZZ kommune jf. den indgåede kontrakt.

For så vidt angår levering af visiterede fritvalgsydelser fremgår det af ordlyden af momslovens § 13, stk.1, nr. 2 og lovbemærkningerne hertil, at en eventuel momspligt (for andre end kommunen selv) er betinget af, at betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen og *ikke* direkte mellem den visiterede borger og leverandøren.

Derimod fremgår det ikke, at momspligten er betinget af, at kommunens efterfølgende opkrævning af betaling hos den visiterede borger svarer nøjagtig til det beløb som afregnes mellem kommunen og leverandøren.

SKAT finder derfor ikke, at det i det konkrete tilfælde har betydning for momspligten, hvorvidt ZZ kommune afkræver borgeren et højere beløb end det beløb som afregnes mellem kommunen og spørger.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 2 besvares med Ja.

Spørgsmål 3

Det ønskes bekræftet, at spørger leverer momspligtige madleverancer til XY Kommune, selvom spørger på vegne af XY Kommune fysisk modtager indbetalingen fra borgerne vedrørende madleverancerne, i de tilfælde, hvor XY Kommune hæfter og opkræves restbeløb, når dette skyldes borgerens manglende betalingsevne.

Begrundelse

Med baggrund i den for SKAT fremlagte mailkorrespondance mellem spørger og XY kommune lægges det til grund, at spørger modtager indbetaling fra borgeren, *på vegne af XY kommune*.

Det fremgår af kontrakten mellem spørger og XY kommune, omhandlende levering af visiteret ældrepleje, at spørger er godkendt til, at levere mad til borgere med baggrund i kommunens fritvalgsordning jf. lov om social service.

SKAT skal indledningsvis bemærke at SKAT finder, at de i sagen omhandlede ydelser er omfattet af momslovens § 13, stk.1, nr. 2 - omhandlede momsfritagelse af social forplejning og bistand.

Det fremgår dog af momslovens § 13, stk. 1, nr. 2, 2. pkt., at fritagelsen ikke omfatter ydelser, der er visiteret i henhold til § 83 i lov om social service, og som leveres af andre end kommuner efter reglerne for frit leverandørvalg i hjemmeplejen, hvor betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen.

I henhold til det af spørger oplyste, afregner spørger kommunen for samtlige leverede hovedretter og bideretter til den kommunale takst og fratrækker indbetalinger fra borgerne.

Hvis borgeren ikke betaler grundet manglende betalingsevne, holdes spørger efter det oplyste, økonomisk skadefri. Tabet ligger i stedet hos XY kommune.

XY kommune har opfordret spørger til, at borgeren i forbindelse med opkrævning af brugerbetalingen gøres opmærksom på, at opkrævningen af brugerbetalingen for madservice sker på vegne af XY Kommune.

Efter en samlet vurdering af de konkrete forhold, er det SKATs opfattelse, at spørger leverer momspligtige visiterede madleverancer, jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 2. pkt, i de tilfælde, hvor spørger på vegne af kommunen opkræver brugerbetalingen og hvor kommunen under alle omstændigheder hæfter for den fulde betaling overfor spørger, når borgeren ikke evner at betale.

SKAT finder, under de givne forhold, at betalingen for ydelsen må anses for afregnet mellem spørger og XY kommune.

SKAT lægger særligt vægt på :

- at brugerbetalingen, efter det oplyste, opkræves på vegne af XY kommune
- at spørger holdes økonomisk skadefri, hvis borgeren ikke evner at betale
- at den økonomiske risiko ligger hos XY kommune

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 3 besvares med Ja.

Spørgsmål 4

Det ønskes bekræftet, at det er uden betydning for momspligten vedrørende spørgers madleverance til XY Kommune, jf. spg. 3, når spørger fysisk modtager indbetalingen fra borgeren, hvis XY Kommune fakturerer den visiterede borger til en højere / lavere pris, end den pris, som spørger efterfølgende fakturerer / opkræver hos XY Kommune.

Begrundelse

Ved besvarelsen af spørgsmål 4 lægges det til grund, at spørgsmål 3 besvares med Ja.

Det fremgår af SKATs besvarelse af spørgsmål 3 at SKAT finder, at spørgers leverancer af visiteret ældremad i henhold til kontrakten med XY kommune er omfattet af momspligten jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 2. pkt.

For så vidt angår levering af visiterede fritvalgsydelser fremgår det af ordlyden af momslovens § 13, stk.1, nr. 2 og lovbemærkningerne hertil, at en eventuel momspligt (for andre end kommunen selv) er betinget af, at betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen og *ikke* direkte mellem den visiterede borger og leverandøren.

Derimod fremgår det ikke, at momspligten er betinget af, at kommunens efterfølgende opkrævning af betaling hos den visiterede borger svarer nøjagtig til det beløb som afregnes mellem kommunen og leverandøren.

I det omfang XY kommune er pligtig til som debitor, at afregne det fulde betaling for leverancen til spørger finder SKAT derfor ikke, at det i det konkrete tilfælde har betydning for momspligten, hvorvidt XY kommune efterfølgende afkræver borgeren et højere eller lavere beløb.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 4 besvares med Ja.

Spørgsmål 5

Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 3 med et "JA", ønskes det bekræftet, at momsgrundlaget fra spørger til kommunen er den fulde pris med tillæg af moms.

Begrundelse

Ved besvarelsen forudsættes det, at spørgsmål 3 er besvaret med Ja.

Spørger leverer mod vederlag visiteret madservice til ældre borgere i henhold til kontrakt herom, indgået med XY kommune.

I henhold til momslovens § 27 og momssystemdirektivets artikel 73 er afgiftsgrundlaget det fulde vederlag, dog *ikke* indbefattet selve momsafgiften.

Momsen kan derfor ikke indgå i afgiftsgrundlaget.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 5 besvares med Nej.

Spørgsmål 6

Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 3 og 5 med et "JA", ønskes det bekræftet, at spørger kan betragte den modtagne indbetaling fra borgeren som aconto betaling uden moms.

Begrundelse

Se punktet SKATs indstilling og begrundelse, spørgsmål 5. SKAT indstiller, at spørgsmål 5 besvares med Nej.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 6 besvares med Bortfalder.

Spørgsmål 7

Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 4 med et "JA", ønskes det bekræftet, at momsgrundlaget fra spørger til XY Kommune er den fulde pris med tillæg af moms.

Begrundelse

Spørger leverer mod vederlag visiteret madservice til ældre borgere i henhold til kontrakt herom, indgået med XY kommune.

I henhold til momslovens § 27 og momssystemdirektivets artikel 73 er afgifts-grundlaget det fulde vederlag, dog ikke indbefattet selve momsafgiften.

Momsen kan derfor ikke indgå i afgiftsgrundlaget.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 7 besvares med Nej.

Spørgsmål 8

Såfremt Skatterådet besvarer spørgsmål 4 og 7 med et "JA", ønskes det bekræftet, at spørger kan betragte den modtagne indbetaling fra borgeren som aconto betaling uden moms, dog korrigeret for prisforskellen mellem spørger's pris til kommunen, og kommunens pris til borgeren.

Begrundelse

Se punktet SKATs indstilling og begrundelse, spørgsmål 7. SKAT indstiller, at spørgsmål 7 besvares med Nej.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 8 besvares med Bortfalder.

Spørgsmål 9

Det ønskes bekræftet, at spørger som betalingsmodtager / betalingsformidler vedrørende madleverancer til visiterede borgere ikke anses for at levere finansielle ydelser omfattet af momslovens § 13, uanset om de modtagne beløb overføres til XY Kommune eller modregnes i efterfølgende faktureringer / opkrævninger fra spørger til XY Kommune.

Begrundelse

Ved besvarelsen forudsættes det, at en del af spørgers vederlag modtages for håndteringen af indbetalingen, da det alene er leveringer *mod et vederlag*, som omfattes af momslovens anvendelsesområde.

I EU-Domstolens kendelse i sag Tiercé Ladbroke SA (sag C-231/07) og Derby SA (sag C-232/07), har EU-domstolen udtalt, at en agents indsamling af spilindsatser, på vegne af en spiludbyder, ikke udgør en momsfrigatet finansiel transaktion.

På baggrund af de foreliggende omstændigheder i den aktuelle sag er det i lighed hermed SKATs opfattelse, at spørger ikke leverer en momsfrigatet finansiel ydelse jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 11, i forbindelse med at spørger på vegne af XY kommune modtager indbetalinger fra borgere.

At spørger kan modregne eventuelle indbetalinger i den opkrævning, som spørger efterfølgende sender til XY kommune, ændre ikke herved.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 9 besvares med Ja.

Spørgsmål 10

Spørger forventes snarligt at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger udover madleverancen til kommunens borgere vil påtage sig fakturerings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgeren. Det ønskes afklaret, hvorvidt denne fremgangsmåde medføre, at leverancerne anses for leveret direkte til den visiterede borger og derfor omfattes af momslovens § 13, stk. 1, nr. 2 (1. pkt.).

Begrundelse

Der er tale om en påtænkt disposition.

Det forudsættes, at spørger med spørgsmålet ønsker at få afklaret, hvorvidt spørgers leverancer af visiteret ældrepleje (efter servicelovens § 83), er omfattet af momsfrigatelsen jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 1. pkt., under de beskrevne omstændigheder.

SKAT skal indledningsvis bemærke at SKAT finder, at de i sagen omhandlede ydelser er omfattet af momslovens § 13, stk.1, nr. 2 - omhandlede momsfrigatelse af social omsorg og bistand.

Det fremgår dog af momslovens § 13, stk. 1, nr. 2, andet pkt., at fritagelsen ikke omfatter ydelser, der er visiteret i henhold til § 83 i lov om social service, og som leveres af andre end kommuner efter reglerne for frit leverandørvalg i hjemmeplejen, hvor betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen.

Det fremgår således af bestemmelsens ordlyd samt bemærkningerne til L 224A, at momspligten ikke omfatter situationer, hvor en borger *selv* betaler regningen for den visiterede ydelse til den private leverandør.

I sådanne tilfælde vil ydelsen være en momsfri levering af social omsorg og bistand jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 1. pkt.

Hvem der betaler en privat leverandør for levering af sociale omsorgsydelser omfattet af fritvalgsordningen, er således udslagsgivende for, hvorvidt ydelsen skal pålægges moms eller ej.

Spørger oplyser, at spørger snarligt forventes at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger udover madleverancen til kommunens borgere vil påtage sig fakturerings- opkrævnings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgeren i forbindelse med levering af visiteret madservice (omfattet af servicelovens § 83).

På det foreliggende grundlag er det SKATs opfattelse, at afregningen for leverancen i sådanne situationer må anses for, at ske mellem spørger og den enkelte borger og ikke mellem spørger og en kommune.

At spørger, i henhold til en kontrakt med en given kommune er godkendt som leverandør af madservice i henhold til servicelovens § 83, og i den forbindelse skal overholde kontraktens/kommunens krav med hensyn til madstandard, leveringsforpligtigelse mv. ændre ikke herved.

SKAT finder derfor at leverancen i sådanne tilfælde, er omfattet af momsfritagelsen i momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 1. pkt.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 10 besvares med Ja.

Spørgsmål 11

Spørger forventes snarligt at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger påtager sig fakturerings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgere, jf. spg. 10. Det ønskes afklaret hvorvidt, leverancen som helhed omfattes af momspligten jf. ML § 4, hvis salgsmomsen faktureres / opkræves fra spørger til den enkelte kommune.

Begrundelse

Spørger har oplyst, at spørger snarligt forventes, at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger påtager sig fakturerings- opkrævningspligten og debitorforpligtelsen direkte overfor borgere i forbindelse med levering af visiteret madservice (omfattet af servicelovens § 83).

I besvarelsen af spørgsmål 10 har SKAT fundet, at det på det foreliggende grundlag er SKATs opfattelse, at afregningen for leverancen i sådanne situationer må anses for, at ske mellem spørger og den enkelte borger og ikke mellem spørger og en given kommune.

SKAT finder derfor at leverancen i sådanne tilfælde, er omfattet af momsfritagelsen i momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 1. pkt.

Der skal derfor ikke opkræves moms af leverancen.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 11 besvares med Nej.

Spørgsmål 12

Såfremt spørgsmål 10 besvares bekræftende ønskes det afklaret, hvorvidt sådanne leverancer vil være fritaget for lønsumsafgift efter lønsumsafgiftslovens § 1, stk. 1.

Begrundelse

SKAT har indstillet, at spørgsmål 10 besvares bekræftende. SKAT finder, at de pågældende ydelser er omfattet af momsfritagelsen i momslovens § 13, stk.1, nr. 2, 1. pkt.

Det fremgår af lønsumsafgiftslovens § 1 modsat, at lønsumsafgiftspligten *ikke* omfatter levering af ydelser, som er omfattet af momsfritagelsen i momslovens § 13, stk.1, nr. 2.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 12 besvares med Ja.

Spørgsmål 13

I forlængelse af at spørger snarligt forventes at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger udover madleverancen til kommunens borgere vil påtage sig fakturerings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgeren, ønskes det bekræftet, at spørger som betalingsmodtager / betalingsformidler vedrørende madleverancer til visiterede borgere ikke anses for at levere finansielle ydelser omfattet af momslovens § 13.

Begrundelse

Spørger oplyser, at spørger snarligt forventes at indgå kontrakter med enkelte kommuner, hvor spørger udover madleverancen til kommunens borgere vil påtage sig fakturerings- opkrævnings- og debitorforpligtelsen direkte overfor borgeren i forbindelse med levering af visiteret madservice (omfattet af service-lovens § 83).

På det foreliggende grundlag er det SKATs opfattelse, at afregningen for leverancen i sådanne situationer må anses for, at ske mellem spørger og den enkelte borger og ikke mellem spørger og en kommune. Indbetalingen er således udtryk for betaling af vederlaget direkte til spørger.

I EU-domstolens sag C-276/09, Everything Everywhere, præmis 28, understreger Domstolen at modtagelsen af en betaling og behandlingen af denne er uadskilleligt forbundet med enhver tjenesteydelse, der leveres mod vederlag.

Ekstra gebyrer, som opkræves hvis kunden betaler med kreditkort, debetkort eller check mv. udgør ikke i momsmæssig henseende vederlag for en tjenesteydelse, der er særskilt og uafhængig i forhold til hovedydelsen, der består i levering af telekommunikationstjenesteydelser jf. dommens præmis 32.

Der leveres derfor ikke nogen særskilt momsfratagen finansiell ydelse til kunden. Dette må gælde endnu mere i nærværende sag, hvor der efter det oplyste ikke opkrævers et vederlag for at modtage betaling.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 13 besvares med Ja.

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet tiltræder SKATs indstilling og begrundelse.

Lovgrundlag, forarbejder og praksis

Spørgsmål 1

Lovgrundlag

Momsloven

§ 4. Der betales afgift af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet. Ved levering af en vare forstås overdragelse af retten til som ejer at råde over et materielt gode. Levering af en ydelse omfatter enhver anden levering. (...)

§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

(...)

2) Social forsorg og bistand, herunder sådan, som præsteres af børne- og ungdomsinstitutioner og institutioner inden for ældreområdet, samt levering af varer og ydelser med nær tilknytning hertil. Fritagelsen omfatter ikke ydelser, der er visiteret i henhold til § 83 i lov om social service, og som leveres af andre end kommuner efter reglerne for frit leverandørvalg i hjemmeplejen, hvor betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen.

LBK nr 1284 af 17/11/2015 (Serviceloven)

§ 83. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde

- 1) personlig hjælp og pleje,
- 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og
- 3) madservice.

§ 91. Kommunalbestyrelsen skal skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter § 83 kan vælge mellem to eller flere leverandører af denne hjælp, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal for at opfylde forpligtelsen i medfør af stk. 1 som minimum

- 1) indgå kontrakt med to eller flere leverandører eller
- 2) tilbyde modtagerne et fritvalgsbevis, som giver borgere, der er visiteret til hjælp efter § 83, adgang til, at de pågældende borgere selv indgår aftale med en cvr-registreret virksomhed om hjælpens udførelse, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen efter stk. 2, nr. 2.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal vejlede de borgere, der modtager et fritvalgsbevis efter stk. 2, nr. 2, om ordningen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen fastsætter værdien af fritvalgsbeviset, jf. stk. 2, nr. 2, for hver af de ydelseskategorier efter § 83, som kommunalbestyrelsen har besluttet at tilbyde i ordningen. Kommunalbestyrelsen afregner med den leverandør, som borgeren har valgt, jf. stk. 2, nr. 2, til den pris, der svarer til fritvalgsbevisets værdi, jf. stk. 6.

Stk. 6. Sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om leverandørernes tilbagemeldingspligt, jf. stk. 2, nr. 1 og 2, og om kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af fritvalgsbeviset, jf. stk. 2, nr. 2, og regler om beregningsgrundlaget for og offentliggørelse af fritvalgsbevisets værdi.

Forarbejder

L 224A - Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven og lov om afgift af lønsum (2005-2006)

(...)

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget indeholder for det første et forslag om at gøre ydelser visiteret af en kommune i henhold til § 71 i lov om social service og reglerne om frit leverandørvalg i hjemmeplejen momspligtige, når ydelserne

leveres af private virksomheder og selvejende institutioner, sådan at leverandørerne får fradrag for deres købsmoms. Disse ydelser kaldes i lovforslaget »fritvalgsydelser«.

(...)

1. Forslag om fritvalgsydelser

På baggrund af EU-domme (særlig C-498/03, Kingscrest, og C-141/00, Kügler) gennemførte SKAT pr. 1. maj 2004 en ændring i praksis, så alle ydelser anvist af kommunerne i henhold til § 71 i lov om social service og reglerne om frit leverandørvalg i hjemmeplejen (fritvalgsydelser), jf. lov nr. 399 af 6. juni 2002, blev fritaget for moms, idet de blev anset for at falde ind under momsfritagelsen for social forsyng og bistand i momslovens § 13, stk. 1, nr. 2. Momsfritagelsen betød, at der ikke mere skulle lægges moms på ydelserne, og at virksomhederne ikke mere kunne få fradrag for moms på deres indkøb. Kommunale leverandører kunne imidlertid stadig få moms af deres indkøb refunderet gennem den mellemkommunale momsudligningsordning. For at sikre lighed i relation til moms mellem kommunale og private leverandører blev kommunale momsudgifter vedrørende disse fritvalgsydelser undtaget fra refusion i den mellemkommunale momsudligningsordning.

Ændringen af momspraksis og den efterfølgende ændring af den mellemkommunale momsudligningsordning blev dog kritiseret, idet erhvervsorganisationer og enkeltvirksomheder blandt andet pegede på, at den manglende fradragsret for indkøbsmoms har betydning for konkurrenceforholdene på markedet, da retstilstanden alt andet lige skaber et økonomisk incitament til at organisere produktionen som egenproduktion frem for at bruge underleverandører.

På baggrund af kritikken nedsatte regeringen i maj 2005 en arbejdsgruppe om konkurrence, moms og frit valg. I gruppen var der repræsentanter fra både ministerier og erhvervsorganisationer.

Arbejdsgruppen fandt, at organisationernes kritik var berettiget, idet retsstillingen med manglende fradragsret for indkøbsmoms kan give anledning til konkurrencemæssige problemer mellem store og små private leverandører. Store leverandører har "alt andet lige" bedre muligheder for at foretage egenproduktion og derved undgå at bruge underleverandører. På denne måde kan store virksomheder lettere end små virksomheder minimere størrelsen af indkøbsmoms.

For at skabe ligestilling mellem alle leverandører af ydelser omfattet af § 71 i lov om social service og regler om frit leverandørvalg i hjemmeplejen (fritvalgsydelser), foreslås det på baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger, at der indføres momspligt for andre end kommuner - det vil sige for private virksomheder og selvejende institutioner - der leverer disse ydelser og afregningen herfor sker mellem virksomhed og kommune. Herved får disse leverandører fradragsret for deres købsmoms. Kommunerne skal afregne de nævnte ydelser til en pris plus moms.

Som konsekvens af lovforslaget vil Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1325 af 14. december 2005 om den mellemkommunale momsudligningsordning blive ændret, således at kommunerne igen vil kunne få momsudgifter til henholdsvis egne og indkøbte fritvalgsydelser godtgjort gennem udligningsordning.

Dette forslag ændrer ikke den gældende vurderingen af, hvornår der er tale om direkte leverancer af social forsyng og bistand, og hvornår der er tale om underleverancer til leverandører af social forsyng og bistand.

(...)

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at der indføres momspligt for andre end kommuner, der leverer ydelser efter § 71 i lov om social service og reglerne om frit leverandørvalg i hjemmeplejen (fritvalgsydelser), således at disse leverandører opnår fradrag for deres købsmoms. Kommunerne skal afregne disse ydelser til leverandøren til en pris plus moms. Samtidig vil den mellemkommunale momsudligningsordning blive ændret således, at kommunerne igen vil kunne få refusion af momsudgifter til egenproduktion og køb af fritvalgsydelser fra private virksomheder og selvejende institutioner.

Det foreslås, at momspligten kun gælder i situationer, hvor afregningen for fritvalgsydelserne sker direkte mellem virksomhed og kommune, idet det herved kan sikres, at borgerne, der modtager ydelserne, ikke vil blive belastet af moms på ydelserne. At pålægge moms på ydelser, hvor borgerne betaler regningen selv, vil ikke være i overensstemmelse med skattestopet.

Forslaget sikrer ens konkurrencevilkår for private virksomheder, selvejende institutioner og kommunale leverandører af fritvalgsydelser uanset, hvor mange eller få varer og ydelser disse indkøber fra underleverandører, når afregningen for ydelserne foretages mellem kommune og virksomhed.

Praksis

Den juridiske vejledning 2016-2, afsnit D. A. 5.2.3.1 Fritvalgsordningen (frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp i hjemmeplejen)

(...)

Hvad er fritvalgsordningen?

I 2002 blev der indført en fritvalgsordning, hvor der bl.a. blev indsat regler i Lov om social service om frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp i hjemmeplejen. Se lov nr. 399 af 6. juni 2002.

Det overordnede formål med fritvalgsordningen er at skabe lige konkurrence mellem kommunale og private leverandører, samt at give modtagerne af personlig og praktisk hjælp en mulighed for at vælge mellem 2 eller flere godkendte leverandører af personlig og praktisk hjælp.

Både den personlige og den praktiske hjælp, som er omfattet af reglerne om frit leverandørvalg, er visiterede ydelser i medfør af § 83 i Lov om social service.

Ændring af momsregler for visse ydelser omfattet af fritvalgsordningen

Med virkning fra 1. juli 2006 blev momsfrigtagelsen i ML § 13, stk. 1, nr. 2 om social forsorg og bistand ændret. Hjemmeplejeydelser, som er omfattet af den såkaldte fritvalgsordning, er herefter i visse situationer ikke fritaget for moms.

Sigtet med lovændringen i reglerne om momsfrigtagelse for social forsorg og bistand var at skabe lige konkurrence mellem private leverandørers produktion af plejeydelser på den ene side og kommuners egenproduktion af plejeydelser på den anden side, idet den hidtidige momsfrigtagelse medførte en momsmæssig konkurrenceforvridning.

Momspligtige ydelser i fritvalgsordningen

Ydelser leveret efter fritvalgsordningen og som leveres af andre end kommuner, og hvor betalingen for ydelsen afregnes mellem leverandøren og kommunen, er momspligtige. Se ML § 13, stk. 1, nr. 2, 2. pkt.

Momspligten gælder for alle leverandører af fritvalgsydelser, herunder både kommuner, når disse optræder som leverandører af fritvalgsydelser til andre kommuner og private leverandører. Baggrunden herfor er, at leverandørkommunen i denne henseende må anses som en privat leverandør, da den leverer på sædvanligt privatretligt grundlag. Også leverancer fra selvejende institutioner er momspligtige.

Ydelser, der leveres ud over de visiterede ydelser, som f.eks. de såkaldte gråzoneydelser, er fortsat momspligtige, da de ligger uden for det, der kan betragtes som social forsorg og bistand eller ydelser i nær tilknytning hertil. Dette gælder også, hvis de tilkøbte ydelser er af samme art som de visiterede. Ydelserne kan dog i sig selv være fritaget efter en anden bestemmelse.

Momsfritagne ydelser i fritvalgsordningen

Kommuners levering af ydelser til egne borgere berøres ikke af de ændrede regler, heller ikke i situationer, hvor flere kommuner er gået sammen i et kommunalt fællesskab om at levere ydelser til de deltagende kommuners egne borgere. Se ML § 9, 2. pkt.

Hvis en borger selv betaler en leverandør for visiterede ydelser, hvilket i visse situationer forekommer, er ydelserne momsfri.

Spørgsmål 2

Lovgrundlag

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Forarbejder

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Praksis

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Spørgsmål 3

Lovgrundlag

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Forarbejder

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Praksis

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Spørgsmål 4

Lovgrundlag

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Forarbejder

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Praksis

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Spørgsmål 5

Lovgrundlag

Momsloven

§ 27. Ved levering af varer og ydelser er afgiftsgrundlaget vederlaget, herunder tilskud, der er direkte forbundet med varens eller ydelsens pris, men ikke indbefattet afgiften efter denne lov. Finder betaling helt eller delvis sted, inden levering finder sted, eller inden faktura udstedes, udgør afgiftsgrundlaget 80 pct. af det modtagne beløb.

Stk. 2. I afgiftsgrundlaget medregnes:

- 1) Told og afgifter, der i henhold til andre love er opkrævet af tidligere omsætningsled, eller som betales i forbindelse med indførsel fra steder uden for EU eller ved erhvervelse af varer fra andre EU-lande, eller som det påhviler virksomheden at betale i forbindelse med den pågældende levering.
- 2) Biomkostninger som udgifter til provision, emballage, forsendelse, forsikring og lign., som leverandøren forlanger afholdt af aftageren.
- 3) Tilslutnings- og oprettelsesafgifter og andre beløb, som leverandøren afkræver modtageren som betingelse for levering af varer og ydelser.
- 4) Agentprovision og lign. samt auktionssalær.
- 5) Kreditkøbstillæg, finansieringstillæg og lign.

Momslovens § 27 har baggrund i Momssystemdirektivets artikel 73.

Momssystemdirektivet

Artikel 73. Ved levering af varer og ydelser, bortset fra de i artikel 74 til 77 omhandlede, omfatter afgiftsgrundlaget den samlede modværdi, som leverandøren modtager eller vil modtage af kunden eller tredjemand for de pågældende transaktioner, herunder tilskud, der er direkte forbundet med transaktionernes pris.

Spørgsmål 6

Lovgrundlag

Forarbejder

Praksis

Spørgsmål 7

Lovgrundlag

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 5.

Spørgsmål 8

Lovgrundlag

Forarbejder

Praksis

Spørgsmål 9

Lovgrundlag

Momsloven

§ 4. Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

§ 13, stk.1. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

(...)

11) Følgende finansielle aktiviteter:

- a) Långivning og formidling af lån samt långivers forvaltning af egne udlån.
- b) Sikkerheds- og garantistillelse, herunder forhandlinger herom, samt forvaltning af kreditgarantier ved den, der har ydet kreditten.
- c) Transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af midler, kontokurantkonti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre handelsdokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer.
- d) Transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende valuta, pengesedler og mønter, der anvendes som lovligt betalingsmiddel, bortset fra samlerobjekter.
- e) Transaktioner, herunder forhandlinger, med undtagelse af forvaring og forvaltning, i forbindelse med værdipapirer, bortset fra varerepræsentativer og dokumenter, der giver bestemte rettigheder, herunder brugsrettigheder, over fast ejendom, samt andele og aktier, når besiddelsen heraf retligt eller faktisk sikrer rettigheder som ejer eller bruger over en fast ejendom eller en del af en fast ejendom.
- f) Forvaltning af investeringsforeninger.

Praksis

EU-Domstolens kendelse i sag Tiercé Ladbroke SA (sag C-231/07) og Derby SA (sag C-232/07)

Afgørelsen omhandler belgiske tobaksforhandlere, som var agenter (formidling i andens navn og for andens regning) for spiludbydere. Agenturgiverne drev virksomhed bestående i indgåelse af væddemål på hesteløb og andre sportsbegivenheder. Agentens virksomhed bestod i, at han indgik væddemålene i agenturgiverens navn, registrerede væddemålene, bekræftede indgåelsen af væddemålene over for kunden ved udstedelse af en kvittering, indsamlede indsatserne, udbetalte gevinsterne, påtog sig hele

ansvaret over for agenturgiveren for så vidt angik opbevaringen af de indsamlede indsatser og bar risikoen for tyveri og/eller tab af penge. Agenten modtog et vederlag herfor fra agenturgiveren i form af kommission.

Domstolen fastslår, at tobaksforhandlerne kun leverer en samlet ydelse til spilud-byderne, idet indsamling af indsatserne ikke udgør et mål i selv, men alene biydelser.

Men selv hvis indsamlingen af indsatser kunne anses for hovedydelsen, ville denne ydelse ikke udgøre en fritaget finansiell ydelse. Domstolen henviser til, at formålet med fritagelsen for anbringelse af midler og for betalingstransaktioner er forbundet med vanskelighederne med at opgøre momsgrundlaget og det momsbeløb, som kan fradrages, samt at undgå fordyrelse af forbrugerkreditter. Ifølge domstolen er det åbenbart, at disse vanskeligheder ikke gør sig gældende med hensyn til tobaksforhandlernes vederlag i form af kommission.

Af konklusionen i kendelsen fremgår følgende :

Begrebet "transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af mid-ler [...] [og] betalinger" i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregnings-grundlag, skal fortolkes således, at det ikke vedrører levering af tjenesteydelser fra en agent, der handler for en agenturgivers regning, når agenturgiveren driver virksomhed med indgåelse af væddemål på hestevæddeløb og andre sportsbegivenheder, og når agentens virksomhed består i, at han indgår væddemålene i agenturgiverens navn, registrerer væddemålene, bekræfter indgåelsen af væddemålene over for kunden ved udstedelse af en kvittering, indsamler indsatserne, udbetaler gevinsterne, påtager sig hele ansvaret over for agenturgiveren for så vidt angår opbevaring af de indsamlede indsatser og bærer risikoen for tyveri og/eller tab af penge, og herfor modtager et vederlag fra agenturgiveren i form af kommission.

Spørgsmål 10

Lovgrundlag

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Forarbejder

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Praksis

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Spørgsmål 11

Lovgrundlag

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Forarbejder

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Praksis

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Spørgsmål 12

Lovgrundlag

Momsloven

Se lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

Lønsumsafgiftsloven

§ 1. Der betales en afgift til statskassen af virksomheder, der mod vederlag leverer varer og ydelser, der er fritaget for afgift efter merværdiafgiftslovens § 13, stk. 1, nr. 1, nr. 3, nr. 5 og 6, nr. 10-12, nr. 15 og 16 og nr. 19, jf. dog nedenfor stk. 2 og 3, og af virksomheder med anden økonomisk virksomhed, der mod vederlag leverer ydelser, der ikke er afgiftspligtige efter merværdiafgiftsloven. Der betales tillige afgift af virksomheder, der udgiver eller importerer aviser. (...)

Spørgsmål 13

Lovgrundlag

Momsloven

§ 4. lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 1.

§13. lovgrundlag, forarbejder og praksis, spørgsmål 9.